

RETTEVEJLEDNING

EKSAMEN PÅ ØKONOMISTUDIET 2009-II

UDVIKLINGSØKONOMI

De fire grupper af spørgsmål til denne eksamen dækker et bredt spektrum af de udviklingsøkonomiske emner, der er behandlet i pensum. Der indgår en række delspørgsmål under hvert af de fire hovedpunkter. Præcision, klart sprog, præcise illustrationer og evne til at disponere vil karakterisere den gode besvarelse. Det gælder desuden at besvarelsen skal dokumentere, at den underliggende analyse/argumentation er forstået.

Følgende vejledende bemærkninger kan anføres i relation til de enkelte spørgsmål:

Vedr. spørgsmål 1: der er i opgaveformuleringen brugt følgende formulering: 'redegør kort'. Dvs. den gode besvarelse indeholder korte præcise svar og illustrationer, der dokumenterer, at de områder, der dækkes af de fire underspørgsmål, er forstået. Frit svævende (uforklarede) udsagn er ikke tilfredsstillende.

ad. (i) "Konvertering". Se Ray s. 10-16. Det er centralt, at det forklares, at priserne for mange varer i ulandene ikke afspejler sig i valutakursprisindestillingen pga eksistensen af ikke-handlede varer med lave priser i ulandene. Andre grunde såsom underrapportering af indkomst kan også gives, men der forventes mere end en "omskrivning" af det stillede spørgsmål, og det skal huskes at "imputering" af ikke-markedsført produktion er standard i opgørelsen af BNP.

ad. (ii) "Opsparing og indkomst". Se Ray fra s. 211. Det bør fremgå at den marginale opsparingsrate er forskellig for forskellige indkomstgrupper, og at det samlede indkomst-opsparings billede ssv ligner fig. 7.3 (S-kurvet) (se side 215). Konsekvenserne af indkomstfordeling for den samlede opsparing og væksten bør forklares omhyggeligt.

ad. (iii) "For og imod FDI". Se TS (9. udgave) fra s. 710. Den gode besvarelse har en afbalanceret oversigt hvor både fordele og ulemper er identificeret. En vifte af argumenter bør inddrages.

Vedr. spørgsmål 2: pensumgrundlaget for dette spørgsmål er kapitel 3 i TS (9. udgave) og Basu (kapitel 3).

ad. (i) "Overblik og sammenligning". De to modeller opstilles/præsenteres, så det fremgår at centrale modelmæssige antagelser og sammenhænge er forstået.

ad. (ii) "Centrale forskelle": Harrod-Domar modellens faste tekniske koefficienter modsat den neoklassiske models substitutionsmuligheder og implikationerne heraf bør stå centralt i forklaringen.

ad. (iii) "Effekt af stigning i opsparingsraten": Det må vises og forklares, hvorfor vækstraten er uforandret på længere sigt i den neoklassiske model (kun indkomstniveauet påvirkes), mens vækstraten øges i Harrod-Domar modellen.

Vedr. spørgsmål 3: Pensumgrundlaget for dette spørgsmål er TS (9. udgave, kapitel 9) og Ray kapitel 12.

ad. (i) "Småbønders rationalitet og teknologivalg": Her bør tages udgangspunkt i en diskussion af risiko, usikkerhed og overlevelse i landbruget, og det forklares hvorfor det kan blive rationelt at vælge en teknologi med mindre afkast og mindre spredning (se f.eks. TS fra s. 443). Forskellige teknologipakkens karakteristika og markedsfejl/ikke eksisterende markeder bør inddrages i forklaringen.

ad. (ii) "Sharecropping": det bør forklares præcist, hvad sharecropping dækker over (se f.eks. Ray fra s. 420).

ad. (iii) "Hvorfor så udbredt": det må forklares og vises, hvorfor sharecropping kan blive rationelt for såvel jordejer som småbonden (se Ray fra s. 431), da risikoen deles. Den af Ray opstillede situation bør opstilles og gennemgås omhyggeligt.

Vedr. spørgsmål 4: som pensumgrundlag henvises til Ray kap. 17 (især fra s. 676).

ad. (i) "Rationalet bag eksportfremme": Centrale argumenter må identificeres og det må fremgå, at eksportfremme argumenterne er et spejlbillede af argumenterne for import substitution (se Ray, fra s. 656).

ad. (ii) "Politik elementer": der henvises til Ray fra s. 677 (lavere importafgifter, eksportsubsidier, adgang til kredit og andre former for støtte).

ad (iii) "Eksport subsidiers effekter": der henvises til figur 17.10 og 17.11 og tilhørende tekst for hhv effekter på valutakursen og hvorfor fordelene kan forskydes til fordel for udlandet pga pris-effekter (efter større udbud). Den tilknyttede forklaring og illustrationerne må gennemgås omhyggeligt, for at få greb om velfærdseffekterne, og det må fremgå hvilken rolle verdensmarkedspriserne spiller.